

ΤΟ 12 ΣΕΛΙΔΟ ΕΝΘΕΤΟ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

- **Μια σύντομη αναδρομή με προσωπικές εμπειρίες: ο παροικιακός Τύπος τα τελευταία 50 χρόνια. Γράφει ο Γιώργος Χατζηβασίλης** ΣΕΛ. 17
- **ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ: Μπ. Ράκης: Χουανίτα, η κόρη του ζωγράφου από τη Σάμο** ΣΕΛ. 18
- **ΘΕΑΤΡΟ: Γρηγόρης Χρονόπουλος: 'Ένα κλωνί βασιλικό** ΣΕΛ. 19
- **ΓΙΩΤΑ ΚΡΙΛΗ: Ο τελευταίος γεωργός** ΣΕΛ. 29
- **ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΛΛΑΔΑ 2021:** Επισημάνσεις, Διαπιστώσεις, Προτάσεις: Δημήτρης Συμεωνίδης JP. Μέρος 3ο ΣΕΛ. 32

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ
2 ΣΕΛΙΔΕΣ ΜΕ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΑ, ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ, ΖΩΔΙΑ

ΜΙΑ ΣΥΝΤΟΜΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΜΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ

Ο παροικιακός Τύπος τα τελευταία 50 χρόνια

ΜΕΡΟΣ 2ο

Το 1968 ο «Πανελλήνιος Κήρυκας» ήταν οπωσδήποτε ο γίγαντας Γολιάθ του παροικιακού Τύπου, αλλά στην αλάνα τής παροικίας είχε ήδη εμφανιστεί ένας μικρούλης Δαβίδ που του πετούσε πετραδάκια. Ήταν η «Νέα Πατρίδα» με εκδότη τον Θήσο Σκάλκο, έναν πληθωρικό άνθρωπο με μεγάλα όνειρα να γίνει ο μεγιστάνας του παροικιακού Τύπου. Ο «Πανελλήνιος Κήρυκας», ή μάλλον ο Καλομοίρης και ο Κούρλιος, υποτίμησαν τον μικρό Δαβίδ και όπως θα δούμε το πλήρωσαν ακριβά, πολύ ακριβά.

Η σχέση μου με τον Θήσο Σκάλκο στηριζόταν στον αλληλοσεβασμό, αλλά δεν ήταν πάντα ομαλή, επειδή ήταν δύσκολος, επιθετικός και ανυποχώρητος.

Η πρώτη μας μεγάλη διαφωνία παρουσιάστηκε όταν έμαθα από την τότε σύζυγό του, Ελένη Σκάλκου, πως η «Νέα Πατρίδα» απορροφούσε τα κέρδη από το τυπογραφείο του και γρήγορα θα τού δημιουργούσε οικονομικά προβλήματα. Σε μια από τις πολλές συζητήσεις μας για την «Νέα Πατρίδα», τον συμβούλευσα να σταματήσει να τη μοιράζει δωρεάν και ν' αρχίσει να την πουλά. Για λόγους αρχής, ο Θήσο μού έβαλε τις φωνές, ότι δεν ήξερα τί λέω και πως αυτός με την τακτική του «θα κλείσει» τον «Πανελλήνιο Κήρυκα». Τόση αυτοπεοίθηση διέθετε. Υστερα από έντονη συζήτηση, επειδή και εγώ δεν κάνω πίσω όταν πιστεύω σε κάτι, τελικά υποχώρησε όταν του είπα πως οι αναγνώστες δεν σέβονται την εφημερίδα του επειδή είναι τζάμπα. Ξαφνικά ήρεμησε, αλλά απείλησε: «Αν δεν πουλήσω 3000 φύλλα, θα την κλείσω!» Δέχτηκα την πρόκληση επειδή πίστευα ότι και 2500 φύλλα αν πουλούσε όπως εκτιμούσα, δεν θα την έκλεινε. Ομως, πόσο έξω είχαμε πέσει και οι δύο!

Η «Νέα Πατρίδα» πούλησε 5000 φύλλα, ο Θήσο κυριολεκτικά πετούσε υπερήφανος για την επιτυχία του και η αντίστροφη μέτρηση για την απίστευτη τότε κατάρρευση του Πανελλήνιου Κήρυκα είχε αρχίσει. Η προεργασία που είχε κάνει ο Θήσο Σκάλκος άρχισε να αποδίδει καρπούς, αλλά μπροστά του είχε πολύ ζόρι ακόμα...

Η απόφαση του Θήσο Σκάλκου να πουλιέται η «Νέα Πατρίδα» ήταν ένα μεγάλο βήμα εμπρός που δεν μπορούσε να γίνει σε καλύτερη στιγμή, επειδή τότε χρειαζόταν και το εισόδημα από τις πωλήσεις για να εξοφλήσει ένα μοντέρνο ταχυπιεστήριο για την εκτύπωση τής εφημερίδας του που εγκατέστησε με τα υπόλοιπα συναφή μηχανήματα σε κτήριο στο προά-

“Εφημερίδα δεν είναι ένα άσπρο χαρτί μουτζουρωμένο με μελάνι για να τυλίγουμε τα σκουπίδια. Είναι ζωντανό πράγμα που πρέπει να σεβόμαστε γιατί είναι δάσκαλος που σε διδάσκει, δημόσιος κήρυκας που σε ενημερώνει, επιθεωρητής που ελέγχει τα πάντα, διασκεδαστής για να σε ψυχαγωγεί, πιστός φίλος που σου κρατά παρέα και τέλειο συμπλήρωμα του καφέ”.

στειο Chippendale του Σίδνει. Υπήρχαν, όμως και τα παράπλευρα πλεονεκτήματα, όπως το γεγονός ότι η εφημερίδα του απέκτησε τον απαιτούμενο σεβασμό όταν μπήκε στα εφημεριδοπωλεία και ότι ασφαλώς μείωσε τις πωλήσεις του «Κήρυκα», αφού πολλοί αναγνώστες της σταμάτησαν να τον αγοράζουν όταν έπρεπε να πληρώσουν για τη «Νέα Πατρίδα». Άλλωστε, η αρθρογραφία της Μαρίας Πολίτη και τα αθλητικά κείμενα του Θανάση Χατζηανέστη, που είχε ανάγει σε θρησκεία την ποδοσφαιρική ομάδα μας τον «Πανελλήνιο», είχαν αποκτήσει οπαδούς και αύξησαν τις πωλήσεις.

Άλλα ενώ η «Νέα Πατρίδα» είχε πάρει το δρόμο της, εγώ είχα τις δικές μου ανησυχίες για το μέλλον τής οικογένειάς μου αποφάσισα να εγκαταλείψω τη «Νέα Πατρίδα» για να κάνω την πρώτη αποτυχημένη απόπειρά μου να... πλουτίσω. Οταν μετά από μερικούς μήνες πείστηκα ότι δεν είμαι κομμένος και ραμμένος για επιχειρήσεις και χρειάστηκα εργασία, μου έγινε η πρόταση να αναλάβω τη διεύθυνση του «Εθνικού Βήματος» που ανέκαθεν είχε πολύ καλές σχέσεις με την Εκκλησία. Ασφαλώς γνώριζα ότι υποστήριζε και τη χούντα, αλλά προτεραιότητα είχαν οι ανάγκες τής οικογένειάς μου.

Την πρώτη ημέρα που άρχισα δουλειά εκεί γνώρισα τον δημοσιογράφο Μιχάλη Μυστακίδη, που βιοθύνουσε στον τεχνικό τομέα και τον λινοτύπη Δημήτρη Γκρούτη, έναν λεβέντη Κορίνθιο από το χωριό Στεφάνι που έγινε φίλος αδελφικός. Εναν άνθρωπο με λεπτό χιούμορ και καρδιά λιονταριού, που δυστυχώς χάσαμε πολύ νωρίς, έναν λόγιο που είχε κερδίσει βραβείο σε διαγωνισμό διηγήματος τής Κοινότητας. Ενας ακόμη λινοτύπης, ο Κύπριος μπάρμπα Χρήστος, που μου διαφεύγει το επώνυμο, απουσίαζε σε διακοπές.

Ο Μιχάλης Μυστακίδης ήταν το μόνο “όπλο” που διέθετε η εφημερίδα γιατί ήταν δημοφιλής σαν αθλητικογράφος με μεγάλο κύκλο γνωριμιών στον κόσμο του «Πανελλήνιου», ενώ αρθρογράφος ήταν ο Γιάννης Φακής, ένας πολύγλωσσος διερμηνέας και μεταφραστής, φιλόσοφος μπον βιβάντ από την Πάτρα, που είχε ζήσει πολλά χρόνια στη Χαβάνα τής Κούβας και στο Παρίσι σαν διπλωματικός υπάλληλος.

Τα γραφεία και τυπογραφεία ήταν στο ισόγειο ενός κτηρίου δίπλα στην Ελληνική Λέσχη, επί της Elizabeth Street και δίπλα, στο βάθος του διαδρόμου, ήταν το Κέντρο του Μετανάστη, κάτι μεταξύ λέσχης και καφενείου αντίστοιχο του αριστερού «Ατλα» για δεξιούς συμπάροικους που χρηματοδοτούσε ο Πίτερ Αρώνης, ίσως και το ελληνικό προξενείο.

Οι τεχνικές εγκαταστάσεις του «Βήματος» ήταν αποκαρδιωτικά παλιές και παίδευαν τους εργαζομένους γι' αυτό ζήτησα να κάνουμε ριζικές αλλαγές στον τεχνικό τομέα και στη μορφή τής εφημερίδας. Για να μην πολυλογούμε, αγοράσαμε τα κατάλληλα μηχανήματα με μερικές εκατοντάδες δολάρια μόνο, άλλαξα το σχήμα τής εφημερίδας στο μικρό που είναι σήμερα, πρόσθεσα ένα αθλητικό ένθετο με διαφορετικό χρώμα χαρτιού για να ζεχωρίζει και η εφημερίδα πήρε τα πάνω της με νέα μοντέρνα εμφάνιση, ενώ ο φόρτος εργασίας μειώθηκε στο ήμισυ και γλιτώσαμε τη βρωμιά. Αργότερα, ο Πίτερ Αρώνης αγόρασε τυπογραφικές εγκαταστάσεις και για την εκτύπωση του «Βήματος», το οποίο αργότερα αγόρασε ο μεγαλοεπιχειρηματίας κ. Γρηγόρης Γαβριηλίδης, που μερικά χρόνια αργότερα δώρισε στην Αρχιεπισκοπή Αυστραλίας.

Οι σχέσεις μου με τον Μιχάλη, τον Δημήτρη και τον μπάρμπα Χρήστο ήταν άριστες επειδή εκτίμησαν τις καινοτομίες μου που έκαναν τουλάχιστον εμφανησιακά σύγχρονη τήν αρχαιότερη εφημερίδα και δημιουργήθηκε ένα πολύ φιλικό περιβάλλον. Αν και διευθυντής, όμως, δεν είχα πολλά πάρε δώσε με τους επισήμους επισκέπτες, τον Αρχιεπίσκοπο Ιεζεκίηλ, τον χουντικό γενικό πρόξενο Παναγιώτη Ρέλλα ή χουντικούς από το Σίδνει και την Ελλαδα, που πήγαιναν κατ' ευθείαν στον πρώτο όροφο όπου ήταν το γραφείο του Αρώνη για να τού χαιδέψουν τα αυτιά.

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΗΝ ΕΡΧΟΜΕΝΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

